

כל מה שרציתם לשאול בנושא בדיקות פרופיל DNA

1. כללי

ש. מי החליט על חובת ביצוע בדיקות דנ"א? מתי החליטו?
ת. ההחלטה על חובת ביצוע בדיקות דנ"א התקבלה ע"י האסיפה הכללית של ההתאחדות, המורכבת מנציגי כל המועדונים, בנוב' 2017.

2. כלב/ה שנדרש לדגום ע"י ההתאחדות

ש. האם נדרש לדגום דנ"א מכל כלב עם תעודות שבבעלותי.
ת. לא, נדרש לדגום את הכלב: זכר ונקבה, רק אם בכוונתך להרביע עם הכלב/ה (בשלב זה).

ש. האם חובת הפרופיל הגנטי מחליפה חובת בדיקות הורות למגדלים שמחויבים בכך?
ת. לא, עבור מגדלים אלו, בדיקת הפרופיל הגנטי מהווה את הבסיס לבדיקת ההורות.
בדיקת הורות מצריכה את הפרופיל הגנטי של האב, האם והגור.

ש. האם אני חייב לבצע בדיקה לזכר, לנקבה ולכל הגורים?
ת. לא, חובת הבדיקה חלה על הזכר והנקבה המרביעים בלבד.

ש. האם עלי לחזור על הבדיקה לפני כל הרבעה?
ת. כל כלב מרביע עובר את הבדיקה פעם אחת בלבד לאורך כל חייו.

3. אופן לקיחת הדגימה

ש. עם אילו מסמכים עלי להגיע לביצוע הבדיקה?
ת. עליך להגיע עם תעודת היוחסין.

לצורך זיהוי הכלב, הוטרנר מחויב לבדוק את מספר השבב של הכלב ולאמת אותו מול תעודת היוחסין.

ש. האם הכלב צריך להיות בצום לפני הבדיקה?
ת. כן, צום של חצי שעה ממזון, מים ומגע עם חיות אחרות ומצעצועים של חיות אחרות.

ש. הדגימה פולשנית? הדגימה כואבת?

ת. לא, הדגימה אינה פולשנית, אינה כואבת ואינה כרוכה באי נעימות לכלב. בדגימה משפשים קלות עם מטוש מיוחד את שטח פנים הלחי בחלק האחורי של חלל הפה. במטרה לאסוף על המטוש תאים מרקמת פני השטח.

ש. ההנחיות המדעיות הן שע"מ שהבדיקה תהיה מהימנה, הכלב צריך להיות מבודד מכלבים אחרים לפני הבדיקה. איך אתם בודקים בתערוכות?
ת. הדגימה נלקחת מהחלק האחורי של חלל הפה, בעזרת 3 מטושים, זאת ע"מ לוודא שהדנ"א הנלקח שייך לכלב הנדגם

ש. מי רשאי לקחת דגימה?
ת. כל וטרנר שעבר הכשרה והוסמך לכך ע"י ההתאחדות.

ש. ד"ר ישראל ישראלי, הוטרנר שלי מעוניין לקחת עבורי את הדגימה. מה עליו לעשות?
ת. עליו לפנות למזכירות ההתאחדות לגב' אורית נבו ולהודיע לה שהוא מעוניין. בתוך כשבוע יתואם עבורו מועד הדרכה.

4. מחירים

ש. האם עלי לשלם עבור הדגימה לוטרנר במרפאה?
ת. לא, עליך לשלם למרכז הוטרנרי רעננה את הסכום שנקבע בהסכם עם ההתאחדות. אין צורך בתשלום נוסף.

ש. מה עלות הדגימה בביתי אם יש לי פחות מ-15 כלבים?
ת. המחיר לביקור בית הינו 300 ₪ + מע"מ.
מעבר לקו דרומי גדרה ולקו צפוני חדרה יש להוסיף 5 ₪ לכל ק"מ נסיעה.

ש. האם אנו יכולים להתאגד, מספר בעלי כלבים, למקום אחד, כך שיהיו יותר מ-15 כלבים ויגיעו לדגום את הכלבים ללא עלות?
ת. כן

ש. מה עלות דגימה בביתי אם אני גר דרומית לגדרה או צפונית לחדרה?
ת. 300 ₪ + מע"מ + החזר הוצאות נסיעה בסך 2.5 ₪ לק"מ לכל כיוון .

ש. האם ההתאחדות תדאג לימי דגימת דנ"א מרוכזים?
ת. כן, יילקחו דגימות בכל התערוכות המאורגנות ע"י ההתאחדות.
מועדון המעוניין בלקיחת דגימות במסגרת תערוכת מועדון מוזמן לפנות לתאום למזכירות ההתאחדות.

5. מתי עלי לדגום

ש. מתי עלי לדגום את הכלב/ה?
ת. מומלץ לדגום את הכלב/ה לפני הזיווג. ניתן לדגום גם לאחר שווידאת כי ההרבעה נקלטה.
במקרה מוות של אחד ההורים, ניתן לדגום דנ"א אף מההורה המת. נא לקבל מהמרכז הוטרינרי רעננה הנחיות בכל מקרה כזה.

6. הרבעה בחו"ל

ש. מה קורה במידה וההרבעה מבוצעת בחו"ל עם זכר שלא בבעלותי?
ת. יש להצטייד מראש בסט מטושים לבדיקה גנטית שיימסר לך במרכז הוטרינרי רעננה, שם תקבל גם טופס באנגלית לוטרינר בחו"ל שיבצע את הדיגום.
לאחר שתחזור ארצה, תשלח את סט המטושים של הזכר אותו דגם הוטרינר בחו"ל, לבדיקת דנ"א במקביל לבדיקה הגנטית של הנקבה.

ש. האם אני צריך בעת הרבעה בחו"ל לחפש ווטרינר שעבר את ההכשרה שההתאחדות דורשת?
ת. לא, יש להצטייד מראש בסט מטושים לבדיקה גנטית שיימסר לך במרכז הוטרינרי רעננה, ובטופס בדיקה גנטית אותו ימלא הוטרינר שייקח את הדגימה בחו"ל.

7. שימוש בזרע מצונן / זרע קפוא

ש. מה עלי לעשות אם בכוונתי להרביע בעזרת זרע מצונן או זרע קפוא ואין לי גישה לזכר?
ת. עליך לפנות לוועדת גידול מדעית עם אישור על ביצוע ההפריה. הוועדה תבדוק כל מקרה לגופו.

8. הזכר מת

ש. מה קורה אם הזכר המרביע מת ואין לי דרך לקחת את הדגימה?
ת. אם תילקח בדיקת דנ"א לפני ההרבעה, הבעיה לא תהיה קיימת, בכל מקרה כזה, יש ליצור קשר עם המרכז הוטרינרי רעננה לקבלת הנחיות.

9. בדיקת הורות

ש. אני מעוניין לבצע בדיקת הורות לגורים. האם אני מחויב לבצע אותה במעבדה שנבחרה ע"י ההתאחדות?
ת. לא, אך אם את/ה מעוניינים שהפרופיל הגנטי של הגורים יופיע בספר הגידול ולא יהיה צורך בבדיקה נוספת בעתיד, יש לעשות זאת במעבדה שנבחרה ע"י ההתאחדות.

ש. האם בעתיד תידרש בדיקת הורות לכל הצאצאים?
ת. בשלב זה לא מתוכנן מהלך כזה.
בדיקת הורות נדרשת לכלבים בבעלות מי שהורחק מההתאחדות עקב עברה גידולית או עבירה אתית, בגזעים שהתקנון המשלים של המועדון מחייב זאת או מגדל שאינו חבר בעמותת חבר של ההתאחדות או כאשר להערכת וועדת גידול מדעית נדרשת בדיקה כזו.

proof by parentage

ש. אם ההורים נבדקו למחלות ונמצאו נקיים, האם במידה ועשיתי הוכחת אבהות להורים וגורים, ניתן יהיה לתת אישור שהגורים נקיים ממחלות?
ת. כן בהחלט, במידה והוכחה הורות לגורים וההורים נבדקו למחלות, תונפק תעודה המאשרת כי הגורים נקיים ממחלות.

10. פרסום תוצאות הבדיקה

ש. האם הפרופיל הגנטי והמחלות הגנטיות מהן הכלב שלי סובל או נשא יפורסמו לציבור? האם יהיו חשופים בספר הגידול המקוון?
ת. לא. המידע שייך למגדל בלבד. תשומת הלב נדרשת לכך כי החוק מחייב את המגדל להעביר כל מידע רלוונטי, החיוני לביצוע עסקה.
המידע הקיים בהתאחדות מיועד לצרכי ניתוח או לצרכי ברור פרטני ולא יפורסם בספר הגידול המקוון.

11. תעודות יוחסין וספר הגידול

ש. האם נוכל לקבל תעודות יוחסין כאשר הזכר או הנקבה (או שניהם) לא ביצעו בדיקת פרופיל?
ת. תעודות היוחסין לגורים יושהו (לא יונפקו) עד לביצוע הבדיקה.
ש. בוצעה דגימה לזכר ולנקבה. האם ניתן יהיה להפיק תעודות יוחסין למרות שטרם התקבלו התשובות מהמעבדה?
ת. כן.

ש. האם תוצאות הפרופיל הגנטי יופיעו בתעודות היוחסין?
ת. לא.

12. שימוש בנתונים הקיימים במאגר המידע של הדנ"א

ש. היכן נשמר מאגר הנתונים? למי יש גישה אליו?
ת. בשלב זה נשמר המאגר במחשב המעבדה בלבד.
בכוונת ההתאחדות להקים מאגר מידע מאובטח ע"ג המחשב הקיים בהתאחדות, ללא גישה לאינטרנט בו יוחזקו הנתונים. הגישה למאגר תתאפשר לבעלי תפקיד רלוונטי ולצרכי סטטיסטיקה בלבד.
ש. האם לציבור הכלבנים תהיה גישה ויכולת לברר אחוזי קרבה משפחתית עם כלבים בדוקים בעת בחירת פרטנר להרבעה?
ת. לא, שני הצדדים יוכלו לפנות למעבדה בשאלה ולקבל תשובה פרטנית ישירות אליהם.

13. מה ניתן לעשות עם תוצאות הבדיקה

ש. האם הבדיקות הגנטיות יאשרו גזעיות לכלב?
ת. לא.

ש. האם הבדיקות הגנטיות יוכלו לגלות אם הכלב הגזעי שלי הוא אולי... מעורב בגזע אחר?
ת. לא.

ש. האם על ידי הצלבת פרופיל גנטי של זכר ונקבה ניתן להוכיח אבהות/ אימהות?
ת. כן, אל מול פרופיל הדנ"א של הצאצא.

14. קיים פרופיל גנטי לכלב שבבעלותי

ש. אם הכלב שלי בדוק דרך מעבדה אחרת, למה צריך להיבדק שוב? כבר יש לו פרופיל גנטי
ת. השימוש בסוג פרופיל גנטי אחיד, נועד ע"מ שניתן יהיה ליצור אחידות ברישום כל הפרופילים הגנטיים של כל הכלבים.
אם הפרופיל הגנטי הקיים בוצע על בסיס אותה שיטה, אין צורך בבדיקה גנטית נוספת וניתן להעביר את תוצאותיה להתאחדות.
אם בדיקת הפרופיל הגנטי בוצעה לפני ה-31/12/2018, המעבדה תבצע פרופיל גנטי חדש ללא עלות נוספת.

15. מעבדה אחת (מינופול)

ש. למה ההתאחדות מחייבת לעבוד רק עם מעבדת Orivet? אני יכול לבצע את הבדיקה זול יותר במעבדה אחרת.
ת. השימוש בסוג פרופיל גנטי אחיד, נועד ע"מ שניתן יהיה ליצור אחדות בין כל הפרופילים של כל הכלבים בארץ.
השימוש במעבדה אחת כולל דיווח להתאחדות של תוצאות הבדיקה ורישומם בספר הגידול. ההתאחדות אינה ערוכה לעבוד מול כלל המעבדות ברחבי העולם.
הנושא הוצג בפני האסיפה הכללית וזכה לתמיכה של רוב המועדונים, ביניהם המועדון בו הנך חבר (אפר' 2017).

ש. האם ניתן לבצע בדיקת דנ"א לאיתור מחלות גנטיות בכל מעבדה שאבחר?
ת. כן.

16. בחירת המעבדה והמרפאה המבצעת את הדגימה

ש. כיצד נבחרה המעבדה והמרפאה האחראית?
ת. מעבדת Orivet נבחרה מאחר והיא אחת המעבדות החדשניות והמובילות בתחום בדיקות דנ"א לכלבים. מבדיקה מול מעבדות אחרות, נודע לנו כי חלקן הגדול מתכנן לבצע הסבה לשיטה הנהוגה במעבדה שנבחרה. להתאחדות אין את היכולת לנהל את איסוף הדגימות והקשר עם המעבדה, לכן נבחרה מרפאה שתרכז עבור ההתאחדות את העבודה מול המעבדה.
הקשר מול המרפאה מעוגן בחוזה המגדיר מפורשות את מחויבות המרפאה כלפי המגדל ושומר על האינטרסים שלו.
להתאחדות אין ולא תהיה הכנסה בגין בדיקות הדנ"א.

ש. כל ווטרינר מוסמך לקחת את הבדיקה?
ת. לא, רק ווטרינרים שעברו הכשרה והוסמכו ע"י ההתאחדות יוכלו לבצע את הדגימה.
ההתאחדות נמצאת בקשר עם ארגון הווטרינרים ובכוונתה להסמיך כל ווטרינר שירצה בכך, בתנאי שיעבור הכשרה ויחתום על מסמך הצהרת אמינות.

17. מועד הפרסום

ש. למה לא יצאו כל ההנחיות וההבהרות לפני תחילת החלת התקנה לבדיקת דנ"א, שנדע כיצד לפעול בהרבעות ובהמלטות שכבר התקיימו.
ת. חובת הבדיקה הינה על הרבעות שבוצעו החל מה-1/1/2019. למגדלים יש מספיק זמן לשאול את כל השאלות, לקבל את כל המידע הנדרש להם ולבצע את הבדיקה עד למועד בו הגורים יעזבו את בית הגידול.

ד"ר עפר צדוק

מנהל המרכז הווטרנרי רעננה בע"מ